

Vitsenap och Oljerättika

Nya fångrödor för ännu bättre minskat kväveläckage

Efter år med vallgräs som enda alternativ som fångröda, tillkommer två nya arter i det nya stödet för minskat kväveläckage. Från 2007 är det tillåtet att odla vitsenap och oljerättika som fångrödor i Skåne, Blekinge och Halland. Både vitsenap och oljerättika har ett djupare rotsystem än vallgräsen och kan därför ta upp mer kväve från jordprofilen. Dessutom är struktureffekten större och båda arterna kan minska förekomsten av nematoder – en viktig egen-skap i växtföljder med mycket sockerbetor.

Varför två nya arter?

En anledning till att godkänna vitsenap och oljerättika är att de har större potential att fånga kvarlämnat kväve i marken efter skörd av huvudgrödan. Vitsenap och oljerättika har en snabb rot-tillväxt och når betydligt större djup än vallgräsen. Dessa egen-skaper gör att de har bättre förutsättningar att hämta upp kväve djupt ner i markprofilen.

Olika etableringsteknik

Vitsenap och oljerättika som fångröda ska etableras senast den 20 augusti för att vara berättigad till miljöstödet. Sådden kan utföras på två olika sätt: 1. Sådd med bearbetning 2. Sådd utan bearbetning Vilken metod som används beror på vad som är huvudsyftet med fångrödan och hur väderleken är vid skörd.

Vilka regler gäller för de nya fångrödorna?

De får användas i Skåne, Halland och Blekinge och måste etable-ras senast 20 augusti. Miljöstödet är 800 kr/ha och 1300 kr/ha om det kombineras med vårbearbetning som tidigast får ske den 1 januari. Ingen gödsling, bearbetning eller kemisk bekämpning får utföras i fångrödan innan den 20 oktober. Ett nytt 5-års åtagande krävs för att få miljöstödet för de nya fångrödorna.

Ska jag så vitsenap till hösten eller fortsätta med rajgräs?

Om rajgräs har odlats en lång tid kan det vara bra att bryta med senap eller oljerättika. Dessa blir inte i sig lika lätt ett ogräspro-blem i kommande grödor och är känsliga mot frost.

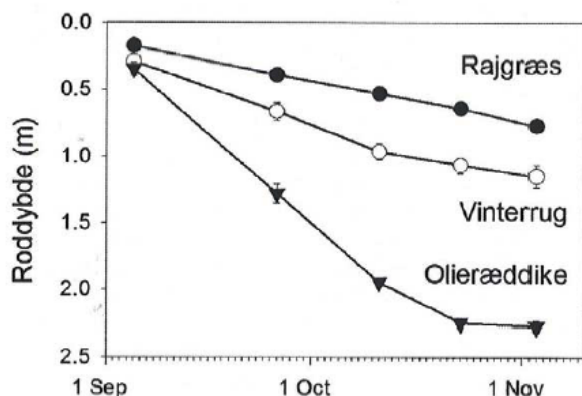
En kraftig pålrot hos vitsenap förbättrar kväveupptaget och gynnar markstruktu-ren.

Vilka problem med sjukdomar kan vitsenap och rättika medföra? Har du problem med klumprotsjuka i raps ska du fortsätta med vallgräs. Du ska även vara försiktig med tät återkommande raps. Oljerättika är inte lika mottaglig för klumprotsjuka som vitsenap. För andra sjukdomar på raps finns få erfarenheter.

Vilka ogräsproblem kan uppstå?

Eftersom fångrödorna fryser ner har de mindre betydelse som ogräs men oöroddade frön kan förstås övervintra. Utebliven bear-betning gynnar rotogräs, välj därför fält där rotogrässtrycket är lågt. Fält med kvickrot ska bekämpas på hösten och inte sås med fångröda. Oljerättika tål frost bättre än vitsenap.

+ Eventuellt nyttja någon av odlarintervjuerna från SJV - Om vi får (för SJV resp odlare)? resp Om det är positivt att bli så intimt förknippad med SJV?

Oljerättikans rötter utvecklas snabbare på djupet jämfört med råg och rajgräs vilket ger bättre förutsättningar att ta upp kväve. Källa: Kristensen H.L. Danmarks Jordbruksforsk.